

prima instanță: Gh. Stratulat
(Judecătoria Chișinău (sediul Centru))
instanța de apel: M. Guzun, I. Țurcan, Iu. Cotruță
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 3ra-338/18

ÎNCHEIERE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursurilor declarate de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Balan Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Balan Mihail împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Direcția de Poliție mun.Chișinău, cu privire la încasarea sumei reținute cu titlu de impozit pe venit, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Balan Mihail și a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată în parte hotărârea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri,

c o n s t a ț ă:

La 26 ianuarie 2016 Balan Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratului General al Poliției al MAI, intervenient accesoriu Direcția de Poliție mun.Chișinău, cu privire la încasarea sumei reținute cu titlu de impozit pe venit, încasarea penalității și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că conform extrasului din ordinul Inspectoratului General de Poliție nr. 173 din 27.03.2015 a fost concediat cu dreptul de a primi pensia pe linia MAI, cu achitarea indemnizației unice.

A menționat că i s-a calculat indemnizația unică de concediere care a constituit 63 320 de lei, din care 51 925,31 de lei i-au fost transferați pe card, fiind reținut impozit pe venit 11 304, 69 de lei.

A invocat că prin scrisoarea din 01.07.2016 a Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al MAI a fost informat că începând cu 01 mai 2015 indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației au fost excluse din sursele de venit neimpozabile. A mai menționat că conform pct. 2 lit. d)

al contractului individual de muncă cu nr. 3792 din 05.03.2013, încheiat între angajatorul MAI/ Inspectoratul General al Poliției și Balan Mihail, angajatul are dreptul de a cere de la angajator respectarea condițiilor contractului de muncă și a altor drepturi prevăzute de lege.

La fel, conform pct.3 lit.a) al contractului individual de muncă nr. 3792 din 05.03.2013, angajatorul este obligat să achite integral salariul lunar, cu sporurile, adaosurile și indemnizațiile stabilite de legislație și să asigure realizarea drepturilor și privilegiilor angajatului în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

În acest sens, a relevat că s-a adresat cu cerere prealabilă ca să-i fie achitată suma reținută cu titlu de indemnizație pe venit în mărime de 11304,69 de lei (indemnizația unică de concediere a constituit 63320 de lei, din care 51925,31 de lei –transferați pe card), totodată și pentru fiecare zi de de întârziere - 0,1 % din suma neplătită în termen.

Prin hotărîrea din 17 mai 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției al MAI în beneficiul lui Balan Mihail suma de 11 304,69 de lei - reținută cu titlu de impozit pe venit, suma de 3 000 de lei - cu titlu de prejudiciul moral și suma de 3 500 de lei - cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În partea pretenției privind încasarea sumei de 5 457,9 lei cu titlu de penalitate, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Inspectoratul General al Poliției al MAI, la data de 24 mai 2017 a depus apel, solicitînd casarea acesteia și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

La fel, nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Balan Mihail la data de 30 mai 2017 a depus apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 14 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Balan Mihail și a fost admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al MAI, casată hotărîrea din 17 mai 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) în partea încasării prejudiciului moral cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere a pretenției. În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

La 02 februarie 2018 Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea hotărîrilor judecătorești în partea admiterii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că achitarea indemnizației cu întârziere s-a produs din cauza insuficienței de mijloace financiare. Cheltuielile la capitolul indemnizații la încetarea raporturilor de muncă sunt de ordin „neprevăzute” și nu pot fi incluse inițial la planificarea bugetului, depășind sumele alocate în acest sens, fapt ignorat de instanța de fond și de apel.

A relatat că datoria menționată nu a fost posibil de stins de la începutul anului, deoarece Legea bugetară anuală nu a fost adoptată înainte de expirarea anului bugetar și conform legislației în vigoare s-a activat cu buget provizoriu pînă la aprobarea legii bugetare anuale. În acest sens, a precizat că potrivit art.57 al Legii

finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, dacă Legea bugetară anuală nu este adoptată cu cel puțin trei zile înainte de expirarea anului bugetar, administratorul de buget emite dispoziția privind aplicarea bugetului provizoriu și în perioada aplicării acestuia nu se permite efectuarea cheltuielilor pentru acțiuni sau măsuri noi comparativ cu anul precedent.

Așadar, la aprobarea inițială a repartizării bugetului la Direcția de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al MAI pe anul 2014 se atestă lipsa mijloacelor financiare la capitolul indemnizații achitate la încetarea raporturilor de muncă.

Suplimentar, a consemnat că atât de către instanța de fond, cât și de către instanța de apel au fost ignorate dezideratele potrivit cărora după intrarea în vigoare a Legii bugetare anuale, de la 28.04.2015, au fost identificate surse financiare pentru stingerea datoriei la plata indemnizațiilor la concediere formate la situația din 01.05.2015, care a fost achitată în luna iunie 2015, inclusiv și datoria față de intimat.

În această ordine de idei, recurentul consideră că instanța de fond și de apel eronat au aplicat prevederile art.143 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, invocând că apelantul avea obligația de a achita indemnizația stabilită intimatului la data eliberării din serviciu în baza ordinului Inspectoratului General al Poliției al MAI nr. 173 ef. din 27.03.2015, deoarece Inspectoratul General al Poliției nu dispune de un buget propriu stabilit de autoritatea sa, bugetul Inspectoratului General al Poliției fiind stabilit de Ministerul Afacerilor Interne, în temeiul dispozițiilor art.13 alin. (1) lit.c) și e) al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012.

Sub un alt aspect, a invocat că Inspectoratul General al Poliției are calitatea de executor de buget, în timp ce ordonator principal de credite în raport cu Ministerul Finanțelor este Ministerul Afacerilor Interne, motiv pentru care acțiunea intimatului urma a fi respinsă, dat fiind faptul că evenimentul s-a produs cu întârziere nu din vina angajatorului - Inspectoratul General al Poliției.

În concluzie a reiterat că alocarea mijloacelor financiare necesare pentru achitarea indemnizației intimatului nu ține de competența Inspectoratului General al Poliției, aprobarea bugetului referindu-se la competența altor autorități, ce nu au în speță nici o calitate procesuală.

În opinia recurentului, atât instanța de fond, cât și instanța de apel, prin faptul admiterii pretențiilor lui Balan Mihail, sub aspectul obligării Inspectoratul General al Poliției al MAI de a achita suma impozitată în mărime 11 304,69 de lei, a generat încălcarea prevederilor legale în ordinea art.387 al Codului de procedură civilă, iar vina pe care ar fi purtat-o Inspectoratul General al Poliției nu a fost dovedită.

La 15 februarie 2018 avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Balan Mihail, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare la examinarea cauzei, în partea respingerii acțiunii, au încălcat normele de drept material și nu au luat în considerare toate probele anexate la materialele dosarului.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău la data de 21 decembrie 2017 a expediat în adresa părților copia deciziei integrale, din care considerente se prezumă că recursurile declarate se consideră a fi depuse în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor declarate de Inspectoratul General al Poliției al MAI și de către avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Balan Mihail, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul General al Poliției al MAI și de către avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Balan Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibile recursurile declarate de Inspectoratul General al Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către avocatul Culeac-Reul Natalia în interesele lui Balan Mihail.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de către avocatul Culeac-Reul Natalia, în interesele lui Balan Mihail, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru